

جسور للدراسات
JUSOOR ARAŞTIRMA MERKEZİ

Ağustos
2024

Analiz Haritaları

Suriye Rejimi ve Müttefiklerinin Deyrizor'da SDG'ye Yönelik Saldırısı

Hazırlayanlar: Enes Şevah

Jusoor Araştırma Merkezi, bilgi yönetimi alanı ile siyasi, ekonomik ve sosyal çalışma ve araştırmaların hazırlanmasında uzmanlaşmış, bağımsız bir araştırma ve düşünce kuruluşudur. Merkez ayrıca veri, fikir ve tavsiyeler yoluyla hedeflere ve stratejilere profesyonel, gerçekçi ve doğru bir şekilde ulaşılmasına yardımcı olmak amacıyla Suriye ile ilgili devlet, toplum ve kalkınma sektörünün tüm kademelerinde yerel, bölgesel ve uluslararası düzeylerde etki ve görüş sahibi makamlar, karar vericiler ve yetkililer arasında karşılıklı etki oluşturmaya yönelik faaliyetler, etkinlikler ve eğitimlerle ilgilenmektedir.

7 Ağustos 2024 Çarşamba günü şafak vakti, İran Devrim Muhafızları, Ulusal Savunma Güçleri ile Kabile ve Aşiret Güçlerine (Aşiret Ordusu) bağılı silahlı gruplar koordineli ve eş zamanlı olarak bir saldırı gerçekleştirmiş ve bu saldırıda, Deyrizor'un doğu kırsalındaki birçok şehir ve kasabada Suriye Demokratik Güçleri'ne (SDG) ait karargâhlar hedef alınmıştır. Bu saldırı, Aşiret Ordusu'nun Eylül 2023'te kurulmasından bu yana müttefik milislerin gerçekleştirmiş olduğu en şiddetli saldırı olarak değerlendirilmektedir. Saldırı, İran Devrim Muhafızları, Suriye istihbaratı ve Ulusal Savunma Milislerinden danışmanların yer aldığı bir ortak operasyon odasının koordinasyonu ve yönetimi altında gerçekleştirilmiştir.

Saldırıya uğrayan bölgelerden SDG mensuplarının büyük bir kısmının geri çekilmesiyle ve buralara yönelik füze ve havan saldırılarının ardından; saldırıyı gerçekleştiren gruplar, SDG'nin bölgeye çok fazla askeri takviye yapmasının, Uluslararası Koalisyon güçlerinin insansız hava araçları ve helikopterlerinin sızan grupları takip etmesinin ve hedef alarak Fırat Nehri'nin rejim güçlerinin kontrolündeki güney kıyısına çekilmeye zorlamasının ardından saatlerce saldırıp mevzilendikleri bölgelerden çekilmişlerdir.

Saldırıda 3 sivil hayatını kaybetmiş, çok sayıda kişi yaralanmış, saldıran gruplardan iki, SDG'den beş kişi ölmüş ve çok sayıda kişi de yaralanmıştır. Yaralılardan bir kısmı uluslararası koalisyona ait helikopterlerle Kamışlı'ya nakledilmiştir.

DEYRIZOR'DA SDG'YE YÖNELİK DÜZENLENEN ORTAK SALDIRININ EKSEN HARITASI

Ağustos 2024

Sembollerin anlamları

- Suriye Rejimi'nin kontrolü altındaki bölgeler
- Suriye Demokratik Güçleri'nin kontrolü altındaki bölgeler
- Saldırı başlangıç noktaları
- Hedef alınan noktalar

Haritada yer alan bilgiler, isimler ve sınırlar, Jusoor Araştırma Merkezi'nin görüşünü yansıtmamakta ve aktörlere yönelik herhangi bir siyasi görüş ifade etmemektedir

1:300,000

0 1,25 2,5 5 km

SDM ve SDG tarafından yapılan resmi açıklamalarda, saldırının arkasında rejimin istihbaratının olduğu iddia edilmiş ve bu saldırıya Haseke ve Kamışlı şehirlerindeki iki güvenlik merkezi kuşatılarak karşılık verilmiştir. İki şehirdeki kontrol noktalarında yaklaşık 20 rejim üyesi ve subayı gözaltına alınmıştır. Deyrizor kırsalında kontrolü altındaki bölgelere en az bir sızma operasyonu gerçekleştirilmiştir. Bu çatışmanın ardından Rusya, Suriye'de faaliyet gösteren Rus kuvvetlerinin komutanı tarafından koordine edilen ve denetlenen, her iki taraftan yetkililer, askeri komutanlar ve güvenlik güçleri arasında yapılan çeşitli toplantı ve görüşmeler yoluyla SDG ile rejim arasındaki bu duruma müdahale etmiş ve müzakereler gerçekleştirmiştir.

Şu ana kadar Rus tarafının öncülüğünde yürütülen müzakereler ve Deyrizor'da iki taraf arasındaki gerilim devam etmektedir. Fırat Nehri'nin iki yakasında taraflar arasında hâlâ sınırlı sızma operasyonları ve füze atışları yapılmaktadır. Ancak aynı zamanda müzakereler, rejim güçlerinin ve SDG'nin iyi niyet göstergesi olan adımlar atmasını da sağlamıştır. Haseke'de rejimin iki güvenlik merkezine yönelik SDG kuşatması kaldırılmış, rejimin son saldırı sırasında yakaladığı bazı SDG mensuplarını serbest bırakması karşılığında, SDG tarafından gözaltına alınan rejim subaylarının ve üyelerinin bir kısmının serbest bırakılmasını içeren bir esir değişimi anlaşması gerçekleştirilmiş ve ayrıca, 2024 yılı Ağustos ayının başlarında tedavi için Halep kentine giderken tutuklanan Menbiç Askeri Konseyi eski komutanı Abdurrahman el-Banevi de serbest bırakılmıştır.

Saldırının zamanlaması, sonrasında yaşananlar ve koordinasyon odasının oluşumuna İran, Rusya ve rejim güçlerinin katılımı SDG'ye yönelik devam eden gerilimi yansıtmaktadır. Ancak İran'ın müzakerelere katılmaması, saldırıyı ve ardından devam eden gerilimin artırılmasını koordine eden üç tarafın her biri için aşağıda gösterildiği üzere farklı motivasyon ve nedenlerin varlığına işaret etmektedir:

- İran için bu saldırı, SDG ve Amerikan üslerinin yayıldığı kontrol bölgelerini hedef alarak, İsrail ve ABD'ye, Aşiret Ordusu liderliğindeki yerel milislerin kullanılması yoluyla yanıt vermek için gerçekleştirilmesi mümkün, düşük maliyetli ve riskli bir seçenektir ve bu, İran'ın bu üsleri füzeler veya insansız hava araçlarıyla doğrudan hedef almak yerine tercih edeceği bir seçenek olmuştur. Bu üsleri doğrudan hedef alan saldırı, Amerika'nın Suriye ve Irak'taki milis sahalarını uzun menzilli bombardıman uçakları aracılığıyla bombalamasının ve bu saldırıyı koordine eden "Irak İslami Direniş" milislerinin Irak hükûmeti tarafından garanti edilen bir ateşkese katılmasının ardından Şubat 2024'ten bu yana durma noktasına gelmiştir.

- Rusya açısından bu saldırı, askeri üslerinin konuşlandığı bölgelerde istikrarı bozarak ve yerel müttefiki SDG'yi hedef alıp üzerinde baskı kurarak ve müzakerelere katılmaya zorlayarak koalisyon güçlerine liderlik eden ABD üzerinde baskı kurmak için kendisine yeni bir alan açmaktadır. Bununla temel olarak muhtemelen SDG'nin kontrolü altındaki bölgelere sağladığı ham petrolden aldığı payın artırılmasını talep ederek, petrol sahalarının bir kısmındaki veya Deyrizor başta olmak üzere SDG kontrolündeki bölgelerdeki kuyulardaki kaynaklara sabit ücretler veya vergiler uygulayarak elde edeceği ekonomik kazanımlara odaklanan, kendi güçleri veya Suriye rejimi için ek askeri, güvenlik veya ekonomik kazanımlar elde etmeyi amaçlamaktadır. Buna karşılık mevcut gerilimin artması durumu göz önüne alındığında, buralardaki petrol üretimi ve nakliye operasyonlarının büyük ölçüde aksamasına sebep olan ve bu bölgeleri hedef alan saldırının durdurulmasını veya kontrol edilmesini vadetmektedir.
- Rejim açısından bu saldırı iki açıdan bir göstergiyi temsil etmektedir: Birincisi: SDG ve uluslararası koalisyon güçleri üzerinde baskı kurabilmek ve özellikle İsrail'e karşı gerilimin tırmandığı mevcut dönemde güney sınırındaki faaliyetlerdeki rolü neredeyse yok denecek kadar azalmışken “Direniş Eksenı” içerisindeki tarafların ve milislerin faaliyetlerine katılabilmek. İkincisi: Rusya'nın Türkiye ile yakınlaşma çabaları çerçevesinde konumunu güçlendirme arzusu. Ankara'nın ulusal güvenliğine yönelik ilk tehdit olarak gördüğü SDG'yi ve projesini hedef alma yeteneğini ortaya koymak istemektedir.
- Aşiret Ordusu ve lideri İbrahim El-Hefl'e gelince, rolü işlevseldi ve saldırıya katılımı, El-Hefl'le saldırının başlamasından yaklaşık bir hafta önce görüşen İstihbarat başkanı Hüsam Luka aracılığıyla rejimin doğrudan yönlendirmesiyle gerçekleşmiştir. Hefl'in aşiret ağırlığı ve SDG'ye karşı mücadelesinin sembolizmi, Ağustos 2023'ten beri İran ve rejime bağlı milislerin faaliyetlerini örtbas etmek için kullanılmaktadır. Saldırının gidişatına ve İbrahim El-Hefl'in şahsı ve ona bağlı isimlerle birlikte gerilimin artmasına ilişkin kaydedilen sınırlı açıklamalar ve saldırıya eşlik eden medya yayınlarının kayıtlarında yalnızca Aşiret Ordusu'nun bayrağına ve amblemine dayanılması bunu açıkça göstermekteydi. El-Hefl, herhangi bir partiye bağlı olmadığını ve SDG'nin Suriye Cezire bölgesindeki varlığını sona erdirme hedeflerini sürekli vurgulamaktaydı. Saldırıya kendisi ile katılan gruplardan, rejim ve İran Devrim Muhafızları ile bilinen bağlantılarından bahsetmeden, Arap aşiretlerini hedeflerine ulaşmak için kendilerine katılmaya davet etmiştir.

Ayrıca saldırı, Demokratik Birlik Partisi (PYD) ve teşkilatlarının Deyrizer'daki yerel halk ve öz yönetim projesini destekleyen aşiret ileri gelenlerinin temsilcileriyle müzakere yolunu büyük oranda baltalamıştır. Bu yol esas olarak İbrahim El-Hefl ve savaşçılarını bölgeden çıkarmayı ve PYD'ye bağlı sivil ve askeri konseyleri yeniden inşa ederek bölgedeki nüfuzlarını sona erdirmeyi ve Deyrizer'daki rolünü partinin vizyonu ve çıkarları doğrultusunda, gerçek anlamda değiştirme veya etkileme yeteneğine sahip yerel aktörler olmadan güçlendirmeyi amaçlamaktadır.

SDG'ye yönelik saldırıda yer alan tarafların hedef ve motivasyonlarındaki bu tutarsızlık, Rusya tarafının yürüttüğü müzakerelerin mevcut gerilimi sona erdirmeye konusunda başarısızlıkla sonuçlanmasına ve mevcut sonuçların, Deyrizer'daki saldırı ve artan gerilimin merkezinde herhangi bir önlem alınmaksızın, Haseke'de her iki tarafça uygulanan sınırlı güvenlik adımlarıyla sınırlı kalmasına sebep olabilir. Müzakerelerin başarısızlıkla sonuçlanmasının bir diğer olası sebebi de, kendisine bağlı milislerin son saldırısında ve ardından devam eden gerilimde en büyük aktör olarak görülmesine rağmen İran tarafının müzakerelere katılmamasıdır.

Sonuç olarak, SDG'ye yönelik koordineli saldırının sona erdiği düşünülebilir ancak sonrasında yaşanan gerginlik ve bu saldırıya katılan milislere takviye ve teçhizat sağlanmaya devam ettikçe, bir yandan SDG ile koalisyon güçleri arasındaki ve Suriye rejimi, Rusya ve İran ile ilişkinin yeni safhası çerçevesinde önümüzdeki dönemde de tekrarlanması muhtemeldir.

Genel olarak saldırının nihai sonuçları, Rusya tarafının yürüttüğü müzakerelerin sonuçlarına ve İran tarafının onlarla etkileşiminin boyutuna, özellikle SDG'nin sızdırılan ve Aşiret Ordusu'nun dağıtılması, İranlı milislerin ve yerel milislerin SDG kontrolündeki bölgelerin karşı tarafındaki nehir yatağından uzaklaştırılması ve Deyrizer'da koalisyon güçleri için askeri üsler kurulması gibi yanıt verilmesi gereken taleplerinin çoğuna rağmen kendisinin katılmayışına bağlı kalmaktadır. SDG açısından bu zor gerçeklik, mevcut artan gerilimin durdurulmasını veya azaltılmasını sağlamak ve Deyrizer'daki güçlerine ve kontrolündeki bölgelere yönelik yeni saldırıların gerçekleşmesini önlemek için kendisini kontrolü altındaki bölgelerde Rusya ve rejimin yararına önemli askeri veya ekonomik kazanımlar sağlamaya zorlayabilir.

DEYRIZOR'DA SDG'YE YÖNELİK DÜZENLENEN ORTAK SALDIRININ ÇATIŞMA VE BOMBALAMA NOKTALARI

Ağustos 2024

Sembollerin anlamları

- Suriye Rejimi'nin kontrolü altındaki bölgeler
- Suriye Demokratik Güçleri'nin kontrolü altındaki bölgeler
- Çatışma ve Bombalama Noktaları

Haritada yer alan bilgiler, isimler ve sınırlar, Jusoor Araştırma Merkezi'nin görüşünü yansıtmamakta ve aktörlere yönelik herhangi bir siyasi görüş ifade etmemektedir

1:300,000

0 1,25 2,5 5 km

جسور للدراسات
JUSOOR ARAşTIRMA MERKEZİ

📍 Mall of İstanbul - ofis Plaza
11.Kat ,Ofis 87 - Başakşehir
İSTANBUL / TÜRKİYE

☎ + 90 555 056 06 66

🐦 /jusoorstudies

f /jusoorstudies

📌 /jusoorstudies

✉ info@jusoor.co

🌐 www.jusoor.co